

завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами - із забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону. Однією із основних функцій Національної гвардії України (НГУ) є участь у забезпеченні громадської безпеки та охороні громадського порядку під час проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій та інших масових заходів, що створюють небезпеку для життя та здоров'я громадян. Визначено порядок спільног залучення сил і засобів Національної гвардії та Національної поліції України щодо забезпечення охорони громадського порядку під час зазначених заходів, та організації взаємодії під час виконання поставлених завдань.

Взаємодія між НГУ та Національною поліцією України здійснюється в межах, визначених законодавством, а саме шляхом:

спільног патрулювання нарядами вулиць, площ, парків, скверів, вокзалів, аеропортів, морських та річкових портів, інших публічних (громадських) місць;

забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку під час проведення зборів, мітингів, вуличних походів, демонстрацій, інших масових та спортивних заходів, а також під час заходів у публічних (громадських) місцях за участю осіб, щодо яких здійснюється державна охорона;

проведення спільног заходів з метою стабілізації оперативної обстановки в разі її загострення в межах території однієї чи декількох адміністративно-територіальних одиниць.

Про необхідність залучення додаткових сил і засобів з інших оперативно-територіальних об'єднань НГУ для виконання завдань, керівники головних управлінь Національної поліції областях і місті Києві доповідають Голові Національної поліції України, який звертається до Міністра внутрішніх справ України з клопотанням про додаткове виділення сил та засобів НГУ.

УДК 355.42: 519.8

Неклонський І. М., викладач кафедри організації та технічного забезпечення аварійно-рятувальних робіт Національного університету цивільного захисту України, кандидат військових наук

ФОРМАЛІЗОВАНИЙ ПІДХІД ДО ПОСТАНОВКИ ЗАДАЧІ ВИБОРУ РАЦІОНАЛЬНОГО ВАРІАНТУ ВІДНОВЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ ВІЙСЬК (СИЛ)

Щоб забезпечити успішне вирішення спільног завдань взаємодіючими військами (силами) у разі порушення взаємодії необхідно її відновлювати в найкоротші терміни. Тому відразу ж після впливу противника на основі отриманої інформації про порушену взаємодію відбувається вибір варіанта відновлення взаємодії з пунктами управління суб'єктів взаємодії (взаємодіючих з'єднань, військових частин, підрозділів).

Однак складність обстановки, яка може скластися в районі ведення службово-бойових (бойових) дій, обумовлює необхідність застосування математичних методів при виборі раціонального варіанту відновлення взаємодії.

Суттєвим моментом під час розроблення пропозицій до прийняття рішення про відновлення взаємодії військ (сил) є вибір і обґрунтування показників і критеріїв оптимізації. Для того, щоб вибрати критерії оптимізації, доцільно узагальнити завдання з відновлення взаємодії військ (сил), які можуть виникнути під час ведення службово-бойових (бойових) дій.

Так у загальному випадку можуть виникнути наступні завдання:

– після впливу противника потрібно організувати процес відновлення порушені взаємодії таким чином, щоб забезпечити відновлення взаємодії з пунктами управління взаємодіючих суб'єктів за мінімальний час;

– в ході ведення службово-бойових (бойових) дій командувачем об'єднаним угрупуванням військ (сил) може бути визначений термін, до якого необхідно відновити порушену взаємодію. Потрібно так організувати процес відновлення взаємодії, щоб за заданий (директивний) час відновити взаємодію з пунктами управління максимально можливого числа суб'єктів взаємодії, які виконують спільні бойові завдання;

– в ході ведення службово-бойових (бойових) дій момент впливу противника по важливим об'єктам є невизначенним. Тому потрібно так організувати процес відновлення порушені взаємодії, щоб забезпечити в будь-який момент часу прикриття від ударів повітряного і наземного противника взаємодіючими військами (силами) максимальну кількість важливих об'єктів.

За критерій оптимальності в математичній моделі процесу відновлення порушені взаємодії військ (сил) при вирішенні першого завдання доцільно взяти мінімум часу відновлення взаємодії з заданим числом пунктів управління взаємодіючими військ (сил). Задача оптимізації процесу відновлення порушені взаємодії в цьому випадку може бути сформульована як задача розподілу обмежених ресурсів S на безлічі допустимих варіантів X організації процесу відновлення з метою мінімізації часу відновлення взаємодії.

За критерій оптимальності в математичній моделі процесу відновлення порушені взаємодії військ (сил) при вирішенні другого завдання доцільно прийняти максимум числа пунктів управління, з якими відновлено взаємодію за заданий (директивний) час. А формалізований постановки другої задачі доцільно звести до задачі дискретної оптимізації, рішення якої полягає у виборі значень параметрів із заданої дискретної сукупності з метою забезпечення екстремуму цільової функції.

Складність рішення третього завдання обумовлено тим, що кожний суб'єкт взаємодії, який виконує спільні службово-бойові (бойові) завдання, характеризується своїми бойовими можливостями. Крім того, в умовах ведення службово-бойових (бойових) дій ускладнюється отримання інформації про стан того чи іншого суб'єкта взаємодії, часу відновлення їх пунктів управління та інших відомостей. У зв'язку з цим для оптимізації послідовності відновлення порушені взаємодії військ (сил) пропонується враховувати якісну інформацію про взаємодіючі сили. Так між усіма суб'єктами взаємодії можна встановити відношення переваги типу «одне важливіше іншого» в сенсі черговості відновлення порушені взаємодії. Таким чином, кожному повідомленню про порушену взаємодію можна поставити у відповідність деяку числову функцію визначену на множині всіх послідовностей відновлення взаємодії і характеризувати кожен пункт управління векторної оцінкою, яка відображає кількість пунктів управління, з якими порушене взаємодію, і черговість відновлення взаємодії з цими пунктами управління з урахуванням якісної інформації про суб'єкти взаємодії.

Розв'язання розглянутих задач і реалізація їх результатів в системах підтримки прийняття рішень дозволить організувати відновлення порушеного взаємодії військ (сил) з максимальною ефективністю в будь-яких умовах обстановки.

УДК 342.6

Полтавський Е. М., старший викладач кафедри автобронетанкової техніки Національної академії Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, підполковник

Топчій В. Л., викладач кафедри автобронетанкової техніки Національної академії Національної гвардії України

ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ СКЛАДОВИМИ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ ВІЙСЬКОВОГО ХАРАКТЕРУ

Суспільно-політична та воєнна обстановки, що склалися в Україні, вкрай негативно впливають на стан забезпечення національної безпеки держави. Проведення ООС на Сході України вимагає адекватного й ефективного реагування сектору безпеки і оборони держави. Статистика зареєстрованих злочинів показує зростання в рази кількості злочинів проти основ національної безпеки за видами: дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (6 у 2013 р., 91 у 2014 р., 52 у 2017 р.); посягання на територіальну цілісність і недоторканість України (0 у 2013 р., 285 у 2014 р., 136 у 2017 р.); диверсії (0 у 2013 р., 41 у 2015 р., 8 у 2017 р.) та ін. Статистика злочинів проти громадської безпеки теж демонструє збільшення злочинів цієї групи, найбільш загрозливими з яких є: створення злочинної організації (8 у 2013 р., 88 у 2017 р.); терористичний акт (4 у 2013 р., 1865 у 2016 р., 1385 у 2017 р.); створення терористичної групи чи терористичної організації (1 у 2013 р., 849 у 2015 р., 277 у 2017 р.).

У ході проведення операції ОС у окремих районах Луганської та Донецької областей набуло особливої актуальності організація взаємодії сил сектору безпеки держави. До сектору безпеки держави слід віднести: ЗСУ, Національну гвардію України, СБУ, національну поліцію України, Державну прикордонну службу.

Взаємодія вказаних сил необхідна для обміну розвідувальною та аналітичною інформацією, скорочення часу на прийняття рішень та військові перевезення, ефективного використання можливостей електронних баз даних, уникнення дублювання в роботі різних міністерств та відомств, комплексного використання сил та засобів, економного логістичного забезпечення, чіткої взаємодії з органами військово-цивільної адміністрації та інших завдань.

Розглядаючи основи взаємодії сектору безпеки держави слід зазначити, що в країні продовжуються реформи ЗСУ, СБУ, перепрацьовується Закон України «Про Національну гвардію України», готується введення Військової поліції.

Для вдосконалення взаємодії сил сектору безпеки держави необхідно:

- ефективно використовувати метод створення міжвідомчих ситуативних штабів, до роботи в яких залучати фахівців відповідного рівня які мають повноваження на розробку й прийняття рішень;